

Міністерство освіти і науки України
Одеський національний університет імені І.І. Мечникова
Економіко-правовий факультет

ПРОГРАМА КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ

для студентів заочної форми навчання
галузі знань 0305 «Економіка та підприємництво»
напряму підготовки 6.030509 «Облік і аудит»
освітній рівень – бакалавр
2019 – 2020 навчальний рік

Одеса - 2020

Розробники:

Одеський національний університет імені І.І. Мечникова

Кусик Н.Л. – к.е.н., доцент, завідувач кафедри обліку та оподаткування;
Побережець О.В. – д.е.н., доцент, професор кафедри обліку та оподаткування;

Гоголь М.М. – к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку та оподаткування;
Масіна Л.О. – к.е.н., доцент кафедри обліку та оподаткування.

Затверджено на засіданні кафедри обліку та оподаткування

Протокол № 6 від 15 січня 2020 року

Завідувач кафедри _____ (Кусик Н.Л.)

Схвалено Навчально-методичною комісією ЕПФ

Протокол № 4 від «29» січня 2020 року

Голова НМК ЕПФ _____ (Масін В.М.)

Затверджено Вченою радою економіко-правового факультету

Протокол № 5 від «29» січня 2020 року

Голова Вченої ради ЕПФ _____ (Труба В.І.)

РОЗДІЛ І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Атестація здобувачів вищої освіти випускників – бакалаврів Одеського національного університету імені І.І. Мечникова здійснюється відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII, «Про наукову та науково-технічну діяльність» від 26.11.2015 р. № 848-VIII, Постанови Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій», Постанова Кабінету Міністрів України «Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 30.12.2015 р. № 1187, Наказу МОНМС України «Про затвердження Державних вимог до акредитації напряму підготовки, спеціальності та вищого навчального закладу» від 13.06.2012 р. № 689, Положення про організацію освітнього процесу в Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова затвердженого Вченою радою ОНУ ім. І.І. Мечникова протоколом № 4 від 23.12.2014 р., Статуту Одеського національного університету імені І.І. Мечникова, галузевих стандартів освітньої діяльності та стандартів вищої освіти, інших нормативних актів України з питань освіти.

Атестація випускників – це встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти.

Відповідно до навчального плану Кваліфікаційний екзамен зі спеціальності є заходом Державної атестації студентів для здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Метою Кваліфікаційного екзамену зі спеціальності є контроль відповідності знань та перевірка вмінь, навичок та інших компетентностей з нормативних навчальних дисциплін циклу професійної та практичної підготовки вимогам стандартів вищої освіти.

Кваліфікаційний екзамен зі спеціальності проводиться в усній формі за екзаменаційними білетами. Кожен екзаменаційний білет містить три питання.

Програма Кваліфікаційного екзамену зі спеціальності розрахована на студентів, які завершують навчання за напрямом підготовки 6.030509 „Облік і аудит” освітнього рівня – бакалавр в ОНУ імені І.І. Мечникова.

Кваліфікаційний екзамен зі спеціальності проводить Екзаменаційна комісія у складі голови, заступника голови та членів комісії. Екзаменаційна комісія створюється наказом ректора університету і діє відповідно до нормативних актів Міністерства освіти і науки України та Одеського національного університету імені І.І. Мечникова. До складання Кваліфікаційного екзамену зі спеціальності допускаються студенти, які повністю виконали навчальну програму.

На Кваліфікаційний екзамен зі спеціальності виносяться **нормативні навчальні дисципліни з циклу дисциплін професійної та практичної підготовки напряму підготовки 6.030509 «Облік і аудит» освітнього**

рівня – бакалавр, такі як: Вступ до фаху, Теорія бухгалтерського обліку, Фінансовий облік, Фінансова звітність підприємств за національними стандартами, Аудит.

Метою державної атестації з блоку питань «Вступ до фаху» є: встановлення відповідності засвоєного обсягу знань, умінь та інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти з основних положень розвитку бухгалтерського обліку та становлення його як науки; основних принципів професії бухгалтера; основних положень міжнародних стандартів освіти бухгалтерів; найголовніших історичних кроків розвитку обліку і аудиту; основних вимог до професійної етики бухгалтерів і аудиторів; сучасний стан ринку бухгалтерських та аудиторських послуг.

Метою державної атестації з блоку питань «Теорія бухгалтерського обліку» є: встановлення відповідності засвоєного обсягу знань, умінь та інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти з концептуальних засад бухгалтерського обліку, основ методології обліку господарської діяльності, основ техніки бухгалтерського обліку, підходів до організації обліку на підприємстві та засад керівництва бухгалтерським обліком в Україні; технічних прийомів реєстрації облікової інформації, формування уявлення про повний цикл обробки облікової інформації: від первинної фіксації господарських операцій до складання фінансової звітності; загальне розуміння значення фінансової звітності.

Метою державної атестації з блоку питань «Фінансовий облік» є: встановлення відповідності засвоєного обсягу знань, умінь та інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти з методики обліку оборотних та необоротних активів підприємства, обліку власного капіталу, зобов'язань, доходів, фінансових результатів діяльності підприємства; підготовки та надання фінансової інформації різним користувачам для розробки, обґрунтування й прийняття рішень щодо ефективності діяльності господарюючого суб'єкта.

Метою державної атестації з блоку питань «Фінансова звітність підприємств за національними стандартами» є: встановлення відповідності засвоєного обсягу знань, умінь та інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти з складу, структури, змісту та порядку складання і подання фінансової, статистичної та внутрішньогосподарської звітності підприємств; підготовки та надання фінансової звітності, яка є основою створення системи розкриття інформації про результати діяльності вітчизняних підприємств для зовнішніх користувачів: власників, кредиторів, контрагентів.

Метою державної атестації з блоку питань «Аудит» є: встановлення відповідності засвоєного обсягу знань, умінь та інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти з аудиту (незалежної перевірки фінансової звітності) і виконання інших видів аудиторських послуг (супутніх аудиту робіт) для забезпечення системи управління підприємств та зовнішніх користувачів необхідною інформацією; ролі аудиту для розвитку сучасних

ринкових відносин; досвіду аудиторської діяльності; опанування змісту Міжнародних стандартів контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг; організації і методики проведення аудиту; організації роботи аудиторської фірми та праці аудиторів.

РОЗДІЛ II.
ПИТАННЯ ДО КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ

ДИСЦИПЛІНА «ВСТУП ДО ФАХУ»

1. Історичні передумови виникнення бухгалтерського обліку.
2. Значення професії бухгалтера в сучасних умовах господарювання та реформування соціально-економічних процесів.
3. Поняття, сутність та види господарського обліку.
4. Мета, завдання та функції бухгалтерського обліку, принципи та вимоги до його ведення.
5. Нормативно-правове регулювання бухгалтерського обліку та фінансової звітності в Україні.
6. План рахунків бухгалтерського обліку та його значення.
7. Формування структури облікових підрозділів суб'єкта господарювання.
8. Посадові інструкції, як правове і технічне забезпечення ведення бухгалтерського обліку.
9. Основні історичні аспекти становлення і розвитку аудиту.
10. Етапи розвитку аудиту в Україні.

ДИСЦИПЛІНА «ТЕОРІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ»

11. Сутність бухгалтерського балансу та особливості його побудови. Господарські операції та їх вплив на бухгалтерський баланс.
12. Метод бухгалтерського обліку та його основні елементи.
13. Призначення бухгалтерських рахунків, їх призначення та структура. Подвійний запис, його суть і значення.
14. Роль класифікації рахунків у бухгалтерському обліку. Класифікація рахунків за економічним змістом.
15. Класифікація рахунків бухгалтерського обліку за призначенням і структурою.
16. Документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку.
17. Оцінювання і калькулювання в системі бухгалтерського обліку.
18. Інвентаризація в системі бухгалтерського обліку.
19. Облікові реєстри та їх класифікація. Методика і техніка облікової реєстрації.
20. Способи виправлення помилок в облікових реєстрах.
21. Облік процесу придбання необоротних активів.
22. Облік процесу придбання виробничих запасів.
23. Витрати виробництва та їх класифікація. Облік процесу виробництва.
24. Облік процесу реалізації. Облік формування фінансових результатів та використання прибутку.
25. Форми ведення бухгалтерського обліку. Сучасні форми бухгалтерського обліку.

ДИСЦИПЛІНА «ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК»

26. Облік руху основних засобів на підприємстві.
27. Обліку надходження основних засобів підприємства.
28. Облік нарахування зносу основних засобів підприємства.
29. Види та облік ремонтів основних засобів на підприємстві.
30. Облік надходження та вибуття нематеріальних активів підприємства.
31. Визнання та оцінка нематеріальних активів підприємства.
32. Облік виробничих запасів підприємства.
33. Облік товарів на підприємстві.
34. Облік витрат виробництва на підприємстві.
35. Облік готової продукції на підприємстві.
36. Облік грошових коштів на рахунках у банках.
37. Облік готівкових операцій на підприємстві.
38. Особливості обліку поточних фінансових інвестицій підприємства.
39. Облік розрахунків з покупцями та замовниками на підприємстві.
40. Облік іншої поточної дебіторської заборгованості підприємства.
41. Облік зареєстрованого (пайового) капіталу підприємства.
42. Власний капітал підприємства: поняття та структура.
43. Облік короткострокових зобов'язань підприємства.
44. Облік резервного капіталу підприємства.
45. Облік розрахунків з постачальниками та підрядниками на підприємстві.
46. Облік розрахунків з бюджетом з податків та обов'язкових платежів.
47. Облік розрахунків з оплати праці та страхування на підприємстві.
48. Облік довгострокових та короткострокових кредитів банку.
49. Облік витрат за елементами.
50. Облік витрат діяльності підприємства.
51. Облік витрат від звичайної діяльності підприємства.
52. Облік операційних витрат підприємства.
53. Визнання та класифікація доходів підприємства.
54. Облік доходів від звичайної діяльності підприємства.
55. Фінансові результати діяльності підприємства: порядок формування та облік.

ДИСЦИПЛІНА «ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ ЗА НАЦІОНАЛЬНИМИ СТАНДАРТАМИ»

56. Поняття звітності підприємства за національними стандартами, її види та основні складові.
57. Законодавче і нормативно-правове забезпечення звітності за національними стандартами.
58. Організація формування звітності підприємства, умови і строки її подання.
59. Вимоги національних стандартів до складу і елементів фінансової звітності.

60. Основні елементи та принципи підготовки фінансової звітності підприємства.
61. Призначення та види балансів. Структура бухгалтерського балансу та його зміст за НП(С)БО.
62. Послідовність формування облікових даних для складання звітності на підприємстві.
63. Особливості подання та оприлюднення фінансової звітності підприємства.
64. Значення, структура та основи формування Балансу (Звіту про фінансовий стан) підприємства.
65. Методика заповнення Балансу (Звіту про фінансовий стан), її взаємозв'язок із планом рахунків.
66. Призначення і джерела формування Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід).
67. Значення, особливості формування і подання Звіту про рух грошових коштів.
68. Характеристика і порядок складання Звіту про власний капітал підприємства.
69. Значення, основні складові та методика формування Приміток до річної фінансової звітності.
70. Виправлення помилок та внесення змін до показників фінансової звітності за національними стандартами.

ДИСЦИПЛІНА «АУДИТ»

71. Сутність, предмет та види аудиту.
72. Організаційні засади аудиторської діяльності та її регулювання в Україні.
73. Планування аудиту фінансової звітності.
74. Аудиторський ризик і оцінювання системи внутрішнього контролю.
75. Поняття, види та процедури отримання аудиторських доказів.
76. Сутність, класифікація і призначення робочих документів аудитора.
77. Аудиторський звіт: поняття, основні елементи та види.
78. Внутрішній аудит: його сутність, об'єкти і суб'єкти.
79. Аудит облікової політики підприємства.
80. Аудит руху основних засобів підприємства.
81. Аудит нематеріальних активів підприємства.
82. Аудит виробничих запасів підприємства.
83. Аудит готової продукції та товарів на підприємстві.
84. Аудит грошових коштів підприємства.
85. Аудит дебіторської заборгованості підприємства.
86. Аудит власного капіталу підприємства.
87. Аудит кредиторської заборгованості підприємства.
88. Аудит формування доходів і фінансових результатів підприємства.
89. Аудит витрат діяльності підприємства.
90. Аудит фінансової звітності підприємства.

РОЗДІЛ III.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

3.1. Нормативні акти:

1. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. N 436-IV. - [Електронний ресурс]: за даними Верховної Ради України № 436-15. - Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/436-15> (з змінами та доповненнями). - Назва з титул. екрану.
2. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. - [Електронний ресурс]: за даними Верховної Ради України № 2755-17. - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (з змінами та доповненнями). - Назва з титул. екрану.
3. Цивільний Кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV. - [Електронний ресурс]: за даними Верховної Ради України № 435-15. - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/435-15> (з змінами та доповненнями). - Назва з титул. екрану.
4. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 р. № 2456-VI. - [Електронний ресурс]: за даними Верховної Ради України. - Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2456-17> (з змінами та доповненнями). - Назва з титул. екрану.
5. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV. - [Електронний ресурс]: Верховна Рада України. - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (з змінами та доповненнями). - Назва з титул. екрану.
6. Про Національний банк України: Закон України від 20.05.1999 р. № 679-XIV. - [Електронний ресурс]: Верховна Рада України. - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/679-14> (з змінами та доповненнями). - Назва з титул. екрану.
7. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність: Закон України від 21.12.2017 р. № 2258-VIII. - [Електронний ресурс]: Верховна Рада України. - Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/3125-12> (з змінами та доповненнями). - Назва з титул. екрану.
8. Про утворення Державної аудиторської служби України: постанова Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2015 р. № 868. - [Електронний ресурс]: Верховна Рада України. - Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/control/ru/cardnpd?docid=248594452>.
9. Про затвердження Положення про Державну аудиторську службу України: постанова Кабінету Міністрів України від 03.02.2016 р. № 43. - [Електронний ресурс]: Верховна Рада України. - Режим доступу: <http://zakon.medsprava.com.ua/regulations/8451/481630>.
10. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73. - [Електронний ресурс]: Верховна Рада України. - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13> (з змінами та доповненнями). - Назва з титул. екрану.
11. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 2 «Консолідована фінансова звітність»: наказ Міністерства фінансів України від 27.06.2013 р. № 628. - [Електронний ресурс]: Верховна Рада України. - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1223-13> (з змінами та доповненнями). - Назва з титул. екрану.
12. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах»: наказ Міністерства фінансів України від 28.05.1999 р. № 137. -

- [Електронний ресурс]: Верховна Рада України. - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0392-99> (з змінами та доповненнями). - Назва з титул. екрану.
13. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби»: наказ Міністерства фінансів України від 27.04.2000 р. № 92. - [Електронний ресурс]: Верховна Рада України. - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00> (з змінами та доповненнями). - Назва з титул. екрану.
 14. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи»: наказ Міністерства фінансів України від 18.10.1999 р. № 242. - [Електронний ресурс]: Верховна Рада України. - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0750-99> (з змінами та доповненнями). - Назва з титул. екрану.
 15. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси»: наказ Міністерства фінансів України від 20.10.1999 р. № 246. - [Електронний ресурс]: Верховна Рада України. - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99> (з змінами та доповненнями). - Назва з титул. екрану.
 16. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість»: наказ Міністерства фінансів України від 08.10.1999 р. № 237. - [Електронний ресурс]: Верховна Рада України. - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0725-99> (з змінами та доповненнями). - Назва з титул. екрану.
 17. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання»: наказ Міністерства фінансів України від 31.01.2000 р. № 20. - [Електронний ресурс]: Верховна Рада України. - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0085-00> (з змінами та доповненнями). - Назва з титул. екрану.
 18. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 12 «Фінансові інвестиції»: наказ Міністерства фінансів України від 26.04.2000 р. № 91. - [Електронний ресурс]: Верховна Рада України. - Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0284-00> (з змінами та доповненнями). - Назва з титул. екрану.
 19. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 13 «Фінансові інструменти»: наказ Міністерства фінансів України від 30.11.2001 р. № 559. - [Електронний ресурс]: Верховна Рада України. - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1050-01> (з змінами та доповненнями). - Назва з титул. екрану.
 20. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 14 «Оренда»: наказ Міністерства фінансів України від 28.07.2000 р. № 181. - [Електронний ресурс]: Верховна Рада України. - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0487-00> (з змінами та доповненнями). - Назва з титул. екрану.
 21. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід»: наказ Міністерства фінансів України від 29.11.1999 р. № 290. - [Електронний ресурс]: Верховна Рада України. - Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99> (з змінами та доповненнями). - Назва з титул. екрану.
 22. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати»: наказ Міністерства фінансів України від 31.12.1999 р. № 318. - [Електронний ресурс]: Верховна Рада України. - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00> (з змінами та доповненнями). - Назва з титул. екрану.
 23. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 17 «Податок на прибуток»: наказ Міністерства фінансів України від 28.12.2000 р. № 353. - [Електронний ресурс]: Верховна Рада України. - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0047-01> (з змінами та доповненнями). - Назва з титул. екрану.
 24. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 18 «Будівельні контракти»: наказ Міністерства фінансів України від 28.04.2001 р. № 205. - [Електронний ресурс]: Верховна Рада України. - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0433-01> (з змінами та доповненнями). - Назва з титул. екрану.

25. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 19 «Об'єднання підприємств»: наказ Міністерства фінансів України від 07.07.1999 р. № 163. - [Електронний ресурс]: Верховна Рада України. - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0499-99> (з змінами та доповненнями). - Назва з титул. екрану.
26. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 21 «Вплив зміни валютних курсів»: наказ Міністерства фінансів України від 10.08.2000 р. № 193. - [Електронний ресурс]: Верховна Рада України. - Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0515-00> (з змінами та доповненнями). - Назва з титул. екрану.
27. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 22 «Вплив інфляції»: наказ Міністерства фінансів України від 28.02.2002 р. № 147. - [Електронний ресурс]: Верховна Рада України. - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0269-02> (з змінами та доповненнями). - Назва з титул. екрану.
28. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 23 «Розкриття інформації щодо пов'язаних сторін»: наказ Міністерства фінансів України від 18.06.2001 р. № 303. - [Електронний ресурс]: Верховна Рада України. - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0539-01> (з змінами та доповненнями). - Назва з титул. екрану.
29. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 24 «Прибуток на акцію»: наказ Міністерства фінансів України від 16.07.2001 № 344. - [Електронний ресурс]: Верховна Рада України. - Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0647-01> (з змінами та доповненнями). - Назва з титул. екрану.
30. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва»: наказ Міністерства фінансів України від 25.02.2000 р. № 39. - [Електронний ресурс]: Верховна Рада України. - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0161-00> (з змінами та доповненнями). - Назва з титул. екрану.
31. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 26 «Виплати працівникам»: наказ Міністерства фінансів України від 28.10.2003 р. № 601. - [Електронний ресурс]: Верховна Рада України. - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1025-03> (з змінами та доповненнями). - Назва з титул. екрану.
32. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 27 «Необоротні активи, утримувані для продажу, та діяльність, що припиняється»: наказ Міністерства фінансів України від 07.11.2003 р. № 617. - [Електронний ресурс]: Верховна Рада України. - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1054-03> (з змінами та доповненнями). - Назва з титул. екрану.
33. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 28 «Зменшення корисності активів»: наказ Міністерства фінансів України від 24.12.2004 р. № 817. - [Електронний ресурс]: Верховна Рада України. - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0035-05> (з змінами та доповненнями). - Назва з титул. екрану.
34. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 29 «Фінансова звітність за сегментами»: наказ Міністерства фінансів України від 19.05.2005 р. № 412. - [Електронний ресурс]: Верховна Рада України. - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0621-05> (з змінами та доповненнями). - Назва з титул. екрану.
35. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 30 «Біологічні активи»: наказ Міністерства фінансів України від 18.11.2005 р. № 790. - [Електронний ресурс]: Верховна Рада України. - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1456-05> (з змінами та доповненнями). - Назва з титул. екрану.
36. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 31 «Фінансові витрати»: наказ Міністерства фінансів України від 28.04.2006 р. № 415. - [Електронний ресурс]: Верховна Рада України. - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0610-06> (з змінами та доповненнями). - Назва з титул. екрану.

37. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 32 «Інвестиційна нерухомість»: наказ Міністерства фінансів України від 02.07.2007 р. № 779. - [Електронний ресурс]: Верховна Рада України. - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0823-07> (з змінами та доповненнями). - Назва з титул. екрану.
38. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 33 «Витрати на розвідку запасів корисних копалин»: наказ Міністерства фінансів України від 26.08.2008 р. № 1090. - [Електронний ресурс]: Верховна Рада України. - Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0844-08> (з змінами та доповненнями). - Назва з титул. екрану.
39. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 34 «Платіж на основі акцій»: наказ Міністерства фінансів України від 25.01.2011 р. № 27. - [Електронний ресурс]: Верховна Рада України. - Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0057-09> (з змінами та доповненнями). - Назва з титул. екрану.
40. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку «Податкові різниці»: наказ Міністерства фінансів України від 25.01.2011 р. № 27. - [Електронний ресурс]: Верховна Рада України. - Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0212-11> (з змінами та доповненнями). - Назва з титул. екрану.
41. Положення про документальне забезпечення записів в бухгалтерському обліку: наказ Міністерства фінансів України від 24.05.1995 р. № 88. - [Електронний ресурс]: Верховна Рада України. - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95> (з змінами та доповненнями). - Назва з титул. екрану.
42. Методичні рекомендації по застосуванню реєстрів бухгалтерського обліку: наказ Міністерства фінансів України від 29.12.2000 р. № 356. - [Електронний ресурс]: Бібліотека бухгалтерського обліку. - Режим доступу: <http://www.uazakon.com/big/text574/pg1.htm> (з змінами та доповненнями). - Назва з титул. екрану.
43. Про застосування стандартів аудиту: рішення Аудиторської палати України від 31.03.2011 №229/7. - [Електронний ресурс]: Аудиторська палата України. - Режим доступу: <http://apu.com.ua/rishennya-apu/9-2011>. - Назва з титул. екрану.
44. Про затвердження Положення з національної практики контролю якості аудиторських послуг: рішення Аудиторської палати України від 27.09.2007 р. № 182/4. - [Електронний ресурс]: Аудиторська палата України. - Режим доступу: <http://apu.com.ua/rishennya-apu/5-2007>. - Назва з титул. екрану.
45. Про затвердження Концептуальної основи контролю аудиторської діяльності в Україні: рішення Аудиторської палати України від 27.09.2007 р. № 182/3. - [Електронний ресурс]: Аудиторська палата України. - Режим доступу: <http://apu.com.ua/rishennya-apu/5-2007>. - Назва з титул. екрану.
46. Положення про ведення касових операцій в національній валюті в Україні: Постанова Правління Національного банку України від 29.12.2017 р. № 148. - [Електронний ресурс]: Національний банк України. - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0148500-17> - Назва з титул. екрану.

3.2. Спеціальна література:

1. Адамс Р. Основи аудита [Текст]: учебник / Р. Адамс; пер. с англ. - М.: Аудит: ЮНИТИ, 1995.- 398 с.
2. Азаренков Г.Ф. Економічний аналіз [Текст]: навч. посібник / Г.Ф. Азаренков, З.Ф. Петряєва, Г.Г. Хмеленко. - Х.: ХДЕУ, 2003. – 248 с.
3. Аналіз господарської діяльності [Текст]: навч. посібник / В.О. Шевчук, О.В. Коновалова, В.П. Пантелеєв. - К.: ДП «Інформ.-аналіт. агентство», 2011. - 399 с.
4. Аренс А. Аудит [Текст]: учебник / А. Аренс, Дж. Лоббек; пер. с англ. под ред. проф. Я.В. Соколова. – М.: Финансы и статистика, 1995. – 560 с.
5. Атамас П.Й. Бухгалтерський облік у галузях економіки [Текст]: навч. посібник / П.Й. Атамас.-2-ге вид., перероб. та доп. - К.: ЦУЛ, 2010.– 392 с.
6. Аудит Монтгомери [Текст]: учебник / пер. с англ., амер. ред. Ф.Л. Дефлиз, М.Б. Хирш, рус. ред. Я.В. Соколова. – М.: Аудит, ЮНИТИ, 1997. – 542 с.
7. Білуха М.Т. Аудит [Текст]: підручник / М.Т. Білуха. – К.: Знання, 2006. – 768 с.
8. Білуха М.Т. Фінансовий контроль: теорія, ревізія, аудит [Текст]: підручник / М.Т. Білуха, Т.В. Микитенко. - К.: Українська академія оригінальних ідей, 2005. - 888 с.
9. Бутинець Ф.Ф. Аудит [Текст]: підручник для студентів спеціальності «Облік і аудит» вищих навчальних закладів / Ф.Ф. Бутинець, 2-е вид. – Житомир: ПП «Рута», 2007. – 672 с.
10. Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський фінансовий облік [Текст]: підручник для студентів спеціальності "Облік і аудит" вищих навчальних закладів / під заг. ред. Ф.Ф. Бутинця, 8-ме вид., доп. і перероб. - Житомир: ПП "Рута", 2009. - 912 с.
11. Бутинець Ф.Ф. Контроль і ревізія [Текст]: підручник для студентів спеціальності "Облік і аудит" вищих навчальних закладів / Ф.Ф. Бутинець, Н.Г. Виговська, Н.М. Малюга, Н.І. Петренко, 3-є вид., доп. і перероб. - Житомир: ПП "Рута", 2002. - 544 с.
12. Бутинець Ф.Ф. Організація бухгалтерського обліку [Текст]: підручник для студентів спеціальності 7.050106 "Облік і аудит" вищих навчальних закладів / Ф.Ф. Бутинець, О.П. Войналович, І.Л. Томашевська; за редакцією проф. Ф.Ф. Бутинця, 4-е вид., доп. і перероб. – Житомир: ПП "Рута", 2006. – 528 с.
13. Бухгалтерський фінансовий облік: теорія і практика [Текст]: навч.-практ. посібник / Н.І. Верхоглядова, В.П. Шило, С.Б. Ільїна та ін. – К. : Центр учбової л-ри, 2010. – 536 с.
14. Бухгалтерський облік в Україні: нормативна та методична база [Текст]: навч. посібник. - Львів: Магнолія плюс, 2006. – 264 с.
15. Войнаренко М.П. Міжнародні стандарти фінансової звітності та аудиту [Текст]: навч. посібник / М.П. Войнаренко, Н.А. Пономарьова, О.В. Замазій. – К.: ЦУЛ, 2010. – 484 с.
16. Голов С.Ф. Бухгалтерський облік за міжнародними стандартами: приклади та коментарі [Текст]: практич. посібник / С.Ф. Голов, В.М. Костюченко. - К.: Лібра, 2011. - 840 с.
17. Голов С.Ф. Бухгалтерський облік за Міжнародними стандартами [Текст] / С.Ф. Голов, В.М. Костюченко. — К.: Екаутінг, 2011. — 384 с.
18. Голов С.Ф. Бухгалтерський облік та фінансова звітність за міжнародними стандартами [Текст] / С.Ф. Голов, В.М. Костюченко. – 3-тє вид., перероб. і доп. – Х.: Фактор, 2013. – 1072 с.
19. Гончарук Я.А. Аудит [Текст]: навч. посібник / Я.А. Гончарук, В.С. Рудницький, 3-тє вид. - К.: Знання, 2007. - 443 с.
20. Грабова Н.Н. Бухгалтерский учет в производственных и торговых предприятиях [Текст]: учебное пособие / Н.Н. Грабова, В.Н. Добровский. - К.: А.С.К., 2009. - 624 с.
21. Гура Н.О. Облік видів економічної діяльності [Текст]: підручник / Н.О. Гура. – К.: ЦУЛ, 2010. – 320 с.
22. Давидов Г.М. Звітність підприємств [Текст]: навч. посібник / Г.М. Давидов, Н.С.

- Шалімова. – К.: Знання, 2010. – 632 с.
23. Дерій В.А. Організація бухгалтерського обліку в підприємстві [Текст]: курс лекцій / В.А. Дерій, 2-е вид., виправлене і доповнене. - Тернопіль: Джура, 2004. – 92 с.
 24. Деєва Н.М. Аудит [Текст]: навч. посібник для студ. вищ. навч. закл. / Н.М. Деєва, О.І. Дедіков –К.: Центр учбової літератури, Дніпропетровська держ. фінансова академія, 2007. – 182 с.
 25. Деєва Н.М. Фінансовий аналіз [Текст]: навч. посібник / Н.М. Деєва, О.І. Дедіков. - К.: Центр учбової літератури, 2007. – 328с.
 26. Дікань Л.В. Контроль і ревізія [Текст]: навч. посібник / Л.В. Дікань, 2-ге вид. – К.: Знання, 2007. – 327 с.
 27. Дікань Л.В. Фінансово-господарський контроль [Текст]: навч. посібник / Л.В. Дікань. – К.: Знання, 2009. – 395 с.
 28. Економічний аналіз [Текст]: навч. посібник для студентів вищих навчальних закладів спеціальності «Облік і аудит» / За ред. проф. Ф.Ф. Бутинця. –Житомир: ПП «Рута», 2003. – 680 с.
 29. Завгородній В.Г. Облік, аналіз та аудит: навчальний посібник / В.Г. Завгородній, Є.В. Мних, В.С. Рудницький. – К.: Кондор, 2009. – 618 с.
 30. Івахненко С. Комп'ютерний аудит. Контрольні методики і технології [Текст]: Монографія / С. Івахненко. - К.:Знання, 2005.- 286 с.
 31. Івахненко В.М. Курс економічного аналізу [Текст]: навч.-метод. посібник для самостійного вивчення дисципліни / В.М. Івахненко, М.І. Горбаток, 2-е вид., перероб. і доп. - К.: КНЕУ, 2005. – 302 с.
 32. Івахненко С.В. Інформаційні технології в організації бухгалтерського обліку та аудиту [Текст]: навч. посібник / С.В. Івахненко, 2-ге вид., випр. - К.: Знання, 2004. – 348 с.
 33. Ізмайлова К.В. Фінансовий аналіз [Текст]: навч. посібник / К.В. Ізмайлова. - К.: МАУП, 2000. – 152 с.
 34. Ільїна С.Б. Основи аудиту [Текст]: навч.-практ. посібник / С.Б. Ільїна. - К.: Кондор, 2006. – 378 с.
 35. Кім Г. Бухгалтерський облік: первинні документи та їх заповнення [Текст]: навч. посібник / Г. Кім, В. Сопко, С. Кім. – К.: Університет економіки та права “Крок”, 2004. – 437 с.
 36. Кіндрацька Г.І. Економічний аналіз [Текст]: навч. посібник для студ. вищих навч. закл./ Г.І Кіндрацька, М.С. Білик, А.Г. Загородній. - Львів: Видавництво Національного ун-ту «Львівська політехніка», 2005. – 428 с.
 37. Коблянська І.О. Фінансовий облік [Текст]: навч. посібник / І.О. Коблянська. – К.: Знання. – 2007. – 473с.
 38. Ковалев В.В. Финансовый анализ: методы и процедуры [Текст]: учебник / В.В. Ковалев. – М.: Финансы и статистика, 2001. – 485 с.
 39. Кононенко О. Анализ финансовой отчетности [Текст]: учебник / О. Кононенко, О. Маханько. - Х.: Фактор, 2012. – 208 с.
 40. Коваленко А.М. Бухгалтерський облік в Україні [Текст]: підручник / А.М. Коваленко. – К.: ВКК «Баланс-клуб», 2006. – 1024 с.
 41. Коробов М.Я. Фінансово-економічний аналіз діяльності підприємств [Текст]: навч. посібник / М.Я. Коробов, 3-тє вид., перероб. і доп. - К.: Знання, 2002. - 296 с.
 42. Кривцова Т.О. Контроль і аудит у банках [Текст]: навчальний посібник / Т.О. Кривцова. - Харків: Вид. ХНЕУ, 2006. – 168 с.
 43. Кужельний М.В. Організація обліку [Текст]: підручник / М.В. Кужельний. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 349 с.
 44. Кулаковська Л.П. Організація і методика аудиту [Текст]: навч. посібник / Л.П. Кулаковська, Ю.В. Піча, 3-е вид. – К.: Каравела, 2006. - 560 с.
 45. Кудря-Висоцька Г.О. Організація обліку [Текст]: навч. посібник / Г.О. Кудря-

- Висоцька. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 217 с.
46. Лазаришина І.Д. Економічний аналіз в Україні: історія, методологія, практика [Текст]: Монографія / І.Д. Лазаришина. - Рівне: НУВГП, 2005. - 369 с.
 47. Лень В.С., Гливенко В.В. Бухгалтерський облік в Україні: основи та практика [Текст]: навч. посібник / В.С. Лень, В.В. Гливенко, 3-тє вид. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 608 с.
 48. Лишиленко О.В. Бухгалтерський облік [Текст]: підручник / О.В. Лишиленко, 3-є вид. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 670 с.
 49. Максимова В.Ф. Облік у галузях економіки [Текст]: навч. посібник / В.Ф. Максимова. – К.: ЦУЛ, 2010. – 494 с.
 50. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг: видання 2016–2017 років. Частина 1 [Електронний ресурс]: Міжнародна федерація бухгалтерів, Аудиторська палата України; голова редкол. Т.О. Каменська, редкол.: Дабіжа В.В., Кузуб О.А., Куреза Т.В., Терещенко Ю.В. та ін. / пер. з англ. Ольховікова О.Л., Шульман М.К. - К.: 2018. – Режим доступу: https://www.aru.net.ua/attachments/article/1151/2017_часть_1.pdf. - Назва з титул. екрану.
 51. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг: видання 2016–2017 років. Частина 2 [Електронний ресурс]: Міжнародна федерація бухгалтерів, Аудиторська палата України; голова редкол. Т.О. Каменська, редкол.: Дабіжа В.В., Кузуб О.А., Куреза Т.В., Терещенко Ю.В. та ін. / пер. з англ. Ольховікова О.Л., Шульман М.К. - К.: 2018. – Режим доступу: https://www.aru.net.ua/attachments/article/1151/2017_часть_2.pdf. - Назва з титул. екрану.
 52. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг: видання 2016–2017 років. Частина 3 [Електронний ресурс]: Міжнародна федерація бухгалтерів, Аудиторська палата України; голова редкол. Т.О. Каменська, редкол.: Дабіжа В.В., Кузуб О.А., Куреза Т.В., Терещенко Ю.В. та ін. / пер. з англ. Ольховікова О.Л., Шульман М.К. - К.: 2018. – Режим доступу: https://www.aru.net.ua/attachments/article/1151/2017_часть_3.pdf. - Назва з титул. екрану.
 53. Мельник Т.Г. Облік та аудит діяльності бюджетних установ [Текст]: навч. посібник / Т.Г. Мельник. - К.: Кондор, 2009. - 412 с.
 54. Мултановська Т. Аудит у схемах і таблицях [Текст] / Т. Мултановська, М. Горяєва; під ред. Я. Кавторєва. – Харків: Фактор, 2009. – 336 с.
 55. Організація бухгалтерського обліку [Текст]: навч. посібник / За ред. В.С. Леня. - К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 696 с.
 56. Пушкар М.С. Фінансовий облік [Текст]: підручник / М.С. Пушкар – Тернопіль : Карт - бланш, 2006. – 628 с.
 57. Пшенична А.Ж. Аудит [Текст]: навч. посібник / А.Ж. Пшенична. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 320 с.
 58. Пилипенко А.А. Організація обліку і контролю [Текст]: навч. посібник / Пилипенко А.А., Отенко В.І. - Харків: Вид-во ХДЕУ, 2002. – 288 с.
 59. Ришар Ж. Аудит и анализ хозяйственной деятельности предприятия [Текст]: учебник / Ж. Ришар, пер. с франц. под ред. Л.П. Белых. - М.: Аудит, ЮНИТИ, 1997. — 375 с.
 60. Робертсон Дж. Аудит [Текст] / Дж. Робертсон, пер. с англ. — М.: КРМГ: Аудиторская фирма «Контакт», 1993. — 496 с.
 61. Рудницький В.С. Аудит: робочі документи аудитора [Текст]: навч.-метод. посібник / В.С. Рудницький, С.П. Лозовицький / Укоопспілка; Львівська комерційна академія. — Л.: ЛКА, 2007. — 216 с.
 62. Савченко В.Я. Аудит [Текст]: навч. посібник / В.Я. Савченко. - К.: КНЕУ, 2006. - 328 с.
 63. Сльозко Т.М. Організація обліку [Текст]: навч. посібник / Т.М. Сльозко. – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 222 с.
 64. Сопко В.В. Організація бухгалтерського обліку, економічного контролю та аналізу

- [Текст]: підручник / В.В. Сопко, В.П. Завгородній. – К. : КНЕУ, 2004. – 412 с.
65. Організація і методика проведення аудиту [Текст]: навч.-практ. посібник / В.В. Сопко, В.П. Шило, Н.І. Верхоглядова, С.Б. Ільїна. – К.: Видавничий дім “Професіонал”, 2006. – 576 с.
66. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність [Текст]: підручник / Н.М. Ткаченко. - 2-е вид., перероб. та доп. - К. : Алерта, 2007. - 954 с.
67. Усач Б.Ф. Аудит [Текст]: навч. посібник / Б.Ф. Усач, 4-е вид. – К.: Знання, 2007. – 231 с.
68. Усач Б.Ф. Контроль і ревізія [Текст]: підручник / Б.Ф. Усач, 7-е вид. - К.: Знання, 2008. – 263 с.
69. Усач Б.Ф. Організація і методика аудиту [Текст]: підручник / Б.Ф. Усач, З.О. Душко, М.М. Колос. – К.: Знання, 2006. – 295 с.
70. Утенкова К. Аудит з нуля [Текст]: навч. посібник / К. Утенкова; під ред. Я. Каторева – Х.: Фактор, 2009 – 304 с.
71. Фінансовий та управлінський облік за національними стандартами: [Текст]: підручник / за редакцією М.Ф. Огійчука. - 6-е вид., доп. – К. : АЛЕРТА, 2011. – 1042 с.
72. Цал-Цалко Ю.С. Фінансова звітність підприємства та її аналіз [Текст]: навч. посібник для студ. вищ. навч. закл. екон. спец. / Ю.С. Цал-Цалко. – К. : ЦУЛ, 2002. - 360 с.
73. Чабанова Н. Организация бухгалтерского учета [Текст] / Н. Чабанова. – Харьков: Издательский дом «Фактор», 2008 – 479 с.
74. Чацкіс Ю.Д. Організація бухгалтерського обліку [Текст]: навч. посібник / Чацкіс Ю.Д., Гейер О.А., Наумчук О.А. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 512 с.
75. Шара Є.Ю. Бухгалтерський фінансовий та податковий облік [Текст]: навч. посібник / Є.Ю. Шара, О.О. Бідюк, І.Є. Соколовська-Гонтаренко; Нац. ун-т державної податкової служби України. - К. : Центр учбової літератури, 2011. - 424 с.
76. Шиян Д.В. Фінансовий аналіз [Текст]: навч. посібник / Д.В. Шиян, Н.І. Строченко. – К.: вид-во А.С.К., 2003. – 240 с.
77. Шморгун Н.П. Фінансовий аналіз [Текст]: навч. посібник / Н.П. Шморгун, І.В. Головка. – К.: ЦНЛ, 2006. – 528 с.

3.3. Періодичні видання:

1. Бюлетень законодавства і юридичної практики України
2. Відомості Верховної Ради України
3. Збірник поточного законодавства
4. Аудитор України
5. Баланс
6. Банківська справа
7. Бухгалтер
8. Бухгалтерія
9. Бухгалтерія, податки, бізнес
10. Бухгалтерська неділя
11. Бізнес – Бухгалтерія
12. Бухгалтерський облік і аудит
13. Вісник податкової інспекції
14. Все про бухгалтерський облік
15. Галицькі контракти
16. Главбух
17. Дебет-кредит
18. Закон і бізнес
19. Незалежний аудитор
20. Податки та бухгалтерський облік

21. Урядовий кур'єр

3.4. Інформаційні ресурси:

1. Верховна Рада України <http://www.rada.gov.ua>
2. Урядовий портал <http://www.kmu.gov.ua/control/uk>
3. Міністерство фінансів України <http://www.minfin.gov.ua>
4. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України <http://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>
5. Рахункова палата України <http://www.ac-rada.gov.ua/control/main/uk/index>
6. Аудиторська палата України <http://apu.com.ua>
7. Національний банк України <https://www.bank.gov.ua>
8. Державна служба статистики України <http://www.ukrstat.gov.ua>
9. Державна фіскальна служба України <http://sfs.gov.ua>
10. Державна казначейська служба України <http://www.treasury.gov.ua/main/uk/index>
11. Державна служба фінансового моніторингу України <http://www.sdfm.gov.ua/index.php?lang=uk>
12. Державна аудиторська служба України <http://www.dkrs.gov.ua/kru/uk/index>
13. Державна регуляторна служба України <http://www.drs.gov.ua>
14. Інформаційний бізнес портал ЛІГА <http://www.liga.kiev.ua>
15. Баланс <http://www.balance.dp.ua>
16. Бізнес <http://www.business.kiev.ua>
17. Дебет-Кредит <http://www.dtk.com.ua>
18. Бухгалтер-сервіс <http://www.buhgalter.kharkov.com>
19. Бухгалтерія <http://www.buhgalteria.com.ua>
20. Все про бухгалтерський облік <http://www.vobu.com.ua>
21. Бухгалтерія. Право. Налоги. Консультації. <http://www.buhgalteria.com.ua>
22. Бухгалтер.com.ua <http://buhgalter.com.ua>
23. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського <http://www.nbu.gov.ua>
24. Національна парламентська бібліотека України <http://www.nplu.kiev.ua>
25. Одеська національна наукова бібліотека імені М. Горького <http://www.odnb.odessa.ua>
26. Електронна бібліотека ОНПУ <http://library.opu.ua>
27. Інститут Внутрішніх Аудиторів України <https://www.iaa.org.ua>

РОЗДІЛ IV.
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ НА КВАЛІФІКАЦІЙНОМУ
ЕКЗАМЕНІ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ

4.1. Критерії виставлення загальної оцінки на Кваліфікаційному екзамені зі спеціальності за національною шкалою

Шкала виставлення підсумкової оцінки на Кваліфікаційному екзамені зі спеціальності за відповіді на три теоретичні питання (табл. 1):

Таблиця 1

**Шкала виставлення підсумкової оцінки
за відповіді на три теоретичні питання**

№ п/п	Загальна оцінка за національною шкалою	Оцінки за кожне питання в екзаменаційному білеті	Середня арифметична оцінка за екзамен
1.	Відмінно	5 – 5 – 5	5.00
		5 – 5 – 4	4.67
2.	Добре	5 – 4 – 4	4.33
		5 – 4 – 3	4.00
		4 – 4 – 4	4.00
		5 – 3 – 3	3.66 *
		4 – 4 – 3	3.66
3.	Задовільно	4 – 3 – 3	3.33
		3 – 3 – 3	3.00
		3 – 3 – 2	2.66
4.	Незадовільно	3 – 2 – 2	2.33
		2 – 2 – 2	2.00

* При наявності однієї оцінки з трьох «відмінно».

4.2. Критерії виставлення загальної оцінки на Кваліфікаційному екзамені зі спеціальності за шкалою ECTS

Оцінки за шкалою ECTS на Кваліфікаційному екзамені зі спеціальності у співвідношенні з національною шкалою виставляються наступним чином (табл. 2):

Оцінки за шкалою ECTS у співвідношенні з національною шкалою

Середня арифметична оцінка за екзамен	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
4,50 – 5,00	A	Відмінно
4,00 – 4,49	B	Добре
3,66 * – 3,99	C	
3,33 – 3,66	D	Задовільно
2,66 – 3,32	E	
2,33 – 2,65	FX	Незадовільно
2,00 – 2,32	F	Незадовільно

При виставленні оцінки на Кваліфікаційному екзамені зі спеціальності комісія виходить з того, що всі складові екзамену є рівноцінними, а підсумкова оцінка визначається на основі обчисленої середньої арифметичної оцінки з округленням до сотих часток.

4.3. Критерії виставлення загальної оцінки Кваліфікаційному екзамені зі спеціальності за співвідношенням шкали ECTS та національної шкали оцінювання

При виставленні підсумкової оцінки на Кваліфікаційному екзамені зі спеціальності комісія використовує шкалу оцінювання за 100-бальною шкалою ECTS та національною шкалою наступним чином (табл. 3):

Шкала оцінювання: 100-бальна шкала (ECTS) та національна шкала

За 100-бальною шкалою	Оцінка ECTS	За національною шкалою
90 - 100	A	відмінно
85 - 89	B	добре
75 - 84	C	
70 - 74	D	задовільно
60 - 69	E	
35 - 59	FX	незадовільно (з можливістю повторного складання)
0 - 34	F	незадовільно

4.4. Характеристика критеріїв оцінювання відповідей на Кваліфікаційному екзамені зі спеціальності

Відповідь студента оцінюється на „*відмінно*” (90 – 100 / *A*), якщо вона містить повне, розгорнуте, правильне та обґрунтоване викладення матеріалу; відображає чітке знання відповідних категорій, їх змісту, розуміння їх взаємозв'язку і взаємодії, правильне формулювання тлумачень відповідних понять; свідчить про знання назв і змісту передбачених програмою нормативно-правових актів; містить аналіз змістовного матеріалу, самостійні висновки студента, формулювання та аргументацію його точки зору; логічно і граматично правильно викладена.

Відповідь студента оцінюється на „*добре*” (85 – 89 / *B*), якщо вона виявляє загалом високий рівень знань студента щодо всієї програми навчальних дисциплін та практично відповідає викладеним вище вимогам, однак, при цьому не містить самостійного аналізу питання або не повністю аргументована, або не містить окремих елементів чи ознак, які не є суттєвими для характеристики предмету питання; або містить незначні неточності, які не впливають істотно на загальну характеристику того чи іншого явища (поняття тощо).

Відповідь студента оцінюється на „*добре*” (75 – 84 / *C*), якщо вона виявляє загалом високий рівень знань студента щодо всієї програми навчальних дисциплін та практично відповідає викладеним вище вимогам, однак, при цьому: не містить самостійного аналізу питання, не повністю аргументована, не містить окремих суттєвих елементів для характеристики предмету питання; містить незначні неточності.

Відповідь студента оцінюється на „*задовільно*” (70 – 74 / *D*), якщо вона є неповною, не містить усіх необхідних відомостей про предмет питання, є не зовсім правильною: не є аргументованою; свідчить про наявність прогалин у знаннях студента; викладена з порушенням логіки подання матеріалу; містить достатньо велику кількість теоретичних помилок.

Відповідь студента оцінюється на „*задовільно*” (60 – 69 / *E*), якщо вона є неповною, не містить усіх необхідних відомостей про предмет питання, є не зовсім правильною: наявні недоліки у розкритті змісту понять, категорій, закономірностей, назв та змісту нормативно-правових актів, нечіткі характеристики відповідних явищ; викладена з істотним порушенням логіки подання матеріалу; містить дуже багато теоретичних помилок.

Відповідь студента оцінюється на „*незадовільно*” (35 – 59 / *FX*), якщо студент відповів на поставлене запитання неправильно, або відповідь не розкриває сутності питання, допущені грубі змістовні помилки, які свідчать про безсистемність та поверховість знань у студента, невміння сформулювати свою думку та викласти її в логічній послідовності.

Відповідь студента оцінюється на „*незадовільно*” (0 – 34 / *F*), якщо студент не відповів на поставлене запитання взагалі, або відповідь є неправильною з такими помилками, що свідчать про відсутність знань у студента, незнання основних положень навчальних дисциплін.